

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Angleški nameni

Po obisku v Rimu in Posaarju posvečenem januarjem zasedanju Društva narodov, se bo francoski zunanji minister Pierre Laval zopet odpravil na pot, tokrat na sever, v London; ž njim pa bo potoval tudi ministrski predsednik MacDonald. V London bosta prispela zadnjega januarja, z angleškimi državniki, MacDonaldom, sirom Simonom in drugimi pa bosta konferirala prvega in drugega februarja. Angleški listi, ki so o namenu tega sestanka gotovo dobro informirani, zatrjujejo, da bodo londonska posredovanja v bistvu le druga etapa diplomatske ofenzive, ki se je pričela o priliki Lavalovega bivanja v Rimu. Če priliki ne bi imeli nobenih drugih informacij kakor te, bi že mogli sklepati, kaj se prav za prav plete v ozadju in kdo je tisti, ki v zadnjem času poteguje nitke za evropskim diplomatskim odrom. To so Angleži. Oni so prav za prav poslali Laval v Rim, in oni ga tudi kličejo v London.

Po vsem tem se zdi, da se Angliji pričena naposled le uresničevati tisto, kar se je dolgo odločno upiralo: urediti evropsko mednarodno politiko po svojih željah in interesih, ne da bi se pri tem kakorkoli materialno vezali. Sporazum med Parizom in Rimom je bil Londonu potreben, da se ž njim da Franciji vsaj namisljena pomoč proti Nemčiji, ki je Anglija v obliki obveznih garancij francoske varnosti nikoli ni hotela dati. Obenem pa naj bi ta sporazum pripravil Francijo potom istočasnega dvojnega pritiska, s strani Rima in s strani Londona k sporazumevanju z Nemčijo! Ko bi bilo to sporazumevanje doseženo, naj bi se končno preko sto ovinkov dosegel končni cilj, ki obstoja v paktu štirih velesil. Pakt štirih velesil bi se pa uporabil najprej za obnovitev razorožitvene konference, na kateri bi štiri velesile diktirale razorožitveno konvencijo vsem ostalim srednjim in malim državam, seveda tako, da bi same še vedno ostale vojaško močne sile, vse druge države bi se pa potisnile v še večjo brezpomembnost in odvisnost od velesil, kot je to bilo doslej.

Ker je prva, rimska etapa uspela, je treba sedaj vkorakati z londonskimi konferencami v drugo. Namen te je v prvi vrsti pripraviti Francijo do tega, da izpolni Nemčiji zahteve, ki jih je Berlin stavil za svojo vrnitev v Ženevo in na razorožitveno konferenco. V Londonu menijo, da bo čas po plebiscitu v Posaarju najprikladnejši. Francija je s tem plebiscitom spoznala, da se proti Nemčiji ne da nastopati drugače, kakor popolnoma konkretno, Nemčija se je pa nasprotno prepričala, da Francija v nobenem primeru ne misli prekoračiti mej diplomacije. Mimo tega je s posaarskim plebiscitom izginil edini teritorialni spor med Francozi in Nemci. Ko je likvidirano to, morajo oboji uvideti, da je še nadaljnji sporazum neobhodno potreben. Francozi naj dovolijo črtanje vojaških klavzul versailleske mirovne pogodbe, ki so Nemčiji jemale pravico do svobodnega ustvarjanja svoje vojske in oboroževanja, Nemci pa naj opuste svojo trmo in izjavijo novo pripravljenost za mednarodno sodelovanje potom Ženeve. Nemci bi pa s tem profitirali v bistvu prav malo. Pri znanje pravice do oboroževanja bi se takoj skrčilo na določila splošne razorožitvene konvencije, pa tudi sadovi Francije bi bili kaj dvomljivi. Edino resnično korist bi vse to sporazumevanje prineslo Angležem, nekaj tudi Italijanom. Nobenega dvoma torej ni, da bodo Angleži sedaj poizkusili vse, da pripravijo

Likvidiranje plebiscita v Posaarju

Odgoditev sklepanja Društva narodov — Nove francoske zahteve — Demilitarizacija Posaarja — Posvetovanja voditeljev Nemčije v Berchtesgadnu

ŽENEVA, 17. januarja. Za večeraj popoldne napovedana seja Društva narodov je bila odgodena zaradi tega, ker odbor trojice še ni izdelal svojega referata glede Posaarja in ker se morajo rešiti tudi še razna druga vprašanja. Tej odgoditvi se pripisuje velika važnost zlasti v francoskih krogih, ker upajo, da se bodo dale pred sklepom uveljaviti še razne zahteve Francije. Po vsej priliki bo svet sprejel resolucijo, s katero bo objavil združenje Posaarja z Nemčijo in tudi dan, ko se mora to izvršiti. Najbrže se bo to zgodilo v začetku februarja. Mimo tega pa bo moralo Društvo narodov rešiti tudi zadevo demilitarizacije Posaarja. Demilitarizacija zahteva namreč Francija na ta način, da se tudi na Posaarje raztegnejo določila versailleske mirovne pogodbe. O podrobnostih, ki bodo potrebne pri prevzemu Posaarja s strani Nemčije, pa bo razpravljala še posebna nemško-fran-

coska konferenca. Kakor se danes v Ženevi zatrjuje, bi se sešla ta konferenca v enem izmed mest severne Italije. Francosko-nemški sporazumi, ki so bili doseženi na iniciativo odbora trojice za organizacijo saarskega plebiscita, bodo na tej konferenci tako dopolnjeni, da jih bo mogoče praktično izvesti.

PARIZ, 17. januarja. Francoski tisk niše sedaj o posaarskem plebiscitu manj optimistično, kakor je pisal večeraj. Mnogi listi naglašajo, da pomeni ogromna nemška zmaga v Posaarju obenem poraz Lavalove politike. Mimo tega zahtevajo, da se interesi Francije pri izročitvi Posaarja zaščitijo tako v vojaškem, kakor tudi v gospodarskem oziru. Posaarje se mora najprej popolnoma demilitarizirati in porušiti se morajo nekatere železniške proge ter drugi objekti, ki imajo v prvi vrsti strateški pomen. Rešiti se pa

mora tudi vprašanje odškodnine upokojenih tujih uradnikov, ki jih je nastavila saarska vlada in prevzem nemških uradnikov po nemški vladi. Listi predlagajo v zvezi s tem odgoditev sklepanja pred Društvom narodov do prihodnjega zasedanja.

BERLIN, 17. januarja. V političnih krogih se pripisuje velika pažnja posvetovanjem, ki se vrše v Berchtesgadnu na Bavarskem med Hitlerjem, Neurathom, Göringom in Schachtom. Zatrjuje se, da razpravljajo o vseh zunanje-političnih vprašanih po položaju, ki ga je ustvaril plebiscit v Posaarju. Nekateri menijo, da bo zaradi hitre likvidacije saarskega problema odposlan v Pariz Hitlerjev namestnik Rudolf Hess. Nemčija bo pustila Posaarje zaenkrat nerazdeljeno kot posebno provinco. Voditelji nemške fronte bodo imenovani za člane državnega zbora, pozneje pa se bodo izvedle naknadne volitve.

V Beogradu sneži še dalje

MED TEM KO SIJE PRI NAS SOLNCE, SNEŽI V BEOGRADU IN SRBIJI ŽE TRETJI DAN. VLAKI V SNEGU.

BEOGRAD, 17. januarja. V Beogradu, Banatu in Srbiji sneži že tretji dan neprenehoma in sneg naglo narasča. Prometni minister je poslal na delo vse železniške delavce in mnoge brezposelne, da očistijo postaje in proge snega in omogočijo vsaj delni promet. Beograd je bil večeraj do 15. ure skoraj docela odrezan od sveta. Šele ob 15.30 je prispel simplonski ekspres, dočim bi moral biti po voznem redu v prestolnici že ob 7. uri zjutraj. Ljubljanski brzovlak, ki je običal pri Golubincih, so rešili šele danes. Stro-

jevodja je pokuril ves premog za kurjenje vagonov do rešitve. Ker je bil jedilni voz dobro založen, potniki niso trpeli pomanjkanja. Vendar so bili potniki precej utrujeni. Zamesti nastajajo tudi danes, vendar je promet že boljši. Dosti slabši je položaj na progi Beograd—Niš. Na progi Paračin—Zaječar so običali v snegu trije osebni vlaki in so jih šele po celodnevnem vožnji—Mostar je pa še vedno ustavljen. Trudu rešili. Promet na progi Sarajevo—Drugod vozijo vlaki le 7 km na uro.

Spor med Italijo in Abesinijo

ŽENEVA, 17. januarja. Angleška diplomacija se na željo Italije trudi na vse načine, da bi dosegla sporazumno rešitev spora med Abesinijo in Italijo in ne bi zadeva prišla pred svet Društva narodov; izgleda pa, da vsa ta prizadevanja ne bodo imela nobenega uspeha. Abesinija zahteva, da se njen spor z Italijo razpravlja na širši podlagi, k čemer jo sili zlasti to, da je sedaj Mussolini sam prevzel tudi ministrstvo za kolonije in imenoval za guvernerja italijanske vzhodne Afrike prejšnjega ministra admirala de Bona. Abesinci vidijo v tem novo nevarnost in pripravo Italije na nadaljnje osvojevalne akcije.

Flandina in Lavala k skrajni popustljivosti, toda vprašanje nastane ali bosta mogla oba vodilna francoska državnik tako popustiti, kolikor hoče MacDonald in Simon, kajti končni cilj Francije in Anglije so diametralno nasprotni, dasi vodijo prva pota navidezno v isto smer. Dočim stremi Francija po garancijah za svojo varnost pred Nemčijo, je namen Anglije instalirati Nemčijo v enakopravni družbi velesil, kjer naj bi pomagala držati ravnotežje — tudi proti Franciji!

Južna Afrika za Nemčijo

LONDON, 17. januarja. Iz Capetowna poročajo senzacionalno vest o sprejemu poveljnika nemške križarke »Emden«, ki potuje okoli sveta. Poveljnika in nekaj njegovih častnikov je sprejel južnoafriški vojni minister in jih pozdravil v nemškem jeziku. V tem govoru je minister dejal, da bo mir najbolj zagotovljen tedaj, ko bo Nemčija zopet dobila tudi glede oboroževanja popolno enakopravnost. Samo močna Nemčija bo mogla vzdržati v Evropi in na svetu mir. Na koncu svojega govora je vojni minister dejal, da upa, da bo Nemčija že kmalu postala spet kolonialna sila v Afriki.

REORGANIZACIJA FRANCOŠKE VOJSKE.

PARIZ, 17. januarja. Tu je bila pod predsedstvom vojnega ministra generala Maurina seja višjega vojnega sveta, na kateri je predsednik general Weygand razložil svoje predloge o reorganizaciji in izpopolnitvi francoske vojske. Po vesteh iz informiranega vira izgleda, da je general Weygand ob tej priliki skušal pridobiti člane višjega vojnega sveta za predlog o nadaljnjem vojaške službe francoske vojske na 2 leti in o motorizaciji napadalnih sil.

ŠPANIJA SE OBOROŽUJE.

MADRID, 17. januarja. Na večerajšnji seji vlade je ministrski predsednik Leroux predložil načrt o reorganizaciji španske vojske in državne obrambe sploh. Sklenilo se je zgraditi 10 novih torpedovk, modernizirati stare križarke in druge bojne ladje ter utrditi Balearske otoke.

AVSTRIJA SE URADNO VESELI.

DUNAJ, 17. januarja. Iz Linca poročajo, da je tamkajšnja krajevna organizacija Domovinske fronte pridelala veliko svečano zborovanje v prislova nemške zmage v Posaarju. Glavni govornik je bil gornje-avstrijski pokrajinski namest. Eissner ki je izjavil, da se tudi vsa Avstrija veseli zmage v Posaarju.

VZHODNI PAKT.

BERLIN, 17. januarja. Francoski veleposlanik v Berlinu François-Poncet je izročil nemškemu zunanjemu ministrstvu francoski odgovor na nemško spomenico o vzhodnem paktu.

NOV PROCES NA DUNAJU.

DUNAJ, 17. januarja. Tu se bo v kratkem pričela velika sodna razprava proti veleizdajca obtoženim članom socialističnega »Schutzbunda«.

SEJA ANGLEŠKE VLADE.

LONDON, 17. januarja. Sinoči je bila seja ministrskega sveta, ki je razpravljala o splošnem položaju v Evropi.

USTAVLJENI LISTI.

SAARBRÜCKEN, 17. januarja. Listi, ki so agitirali za status quo, so prenehali izhajati.

VELIK PORAST LENINGRADA.

MOSKVA, 17. januarja. Po najnovejših podatkih šteje Leningrad okoli 2 in četrt milijona prebivalcev. Ti podatki pa uradno še niso potrjeni.

NOVO ARGENTINSKO MESTO.

BUENOS AIRES, 17. januarja. Vlada je sprejela zakon o gradnji novega mesta na obali Tihega oceana na skrajnem jugu Argentine; mesto bo Paragonia. Mesto dobi pristanišče in letališče.

POTRES V TURČIJI.

CARIGRAD, 17. januarja. V okolici Marmorskega morja so se čutili novi potresni sunki. V Erdeku in Karabirju se je porušilo več hiš. Človeških žrtev ni.

Dnevne vesti

Zapeljana mladina pred sodniki

PETNAJST OBTOŽENCEV ZARADI KOMUNISTIČNE PROPAGANDE S PET NAJSTIMI ZAGOVORNIKI.

Včeraj dopoldne ob 9. uri se je pričela pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča razprava proti 15 mladim ljudem, obtoženim komunistične propagande. Obtoženci so z velikim zanimanjem sledili obširni obtožbi, ki jo je zastopal državni tožilec g. Sever. Razpravo je vodil okrožni sodnik g. Lenart, prisodniki pa so bili okrožni sodniki gg.: dr. Pečnik, Kolšek, dr. Kovča in dr. Lešnik.

Glavna krivca sta bivša učitelja Apil in Vrnč, ki že drugič sedita zaradi komunistične propagande na zatožni klopi. Vsi obtoženci so z velikim zanimanjem sledili obširni obtožbi, ki jo je zastopal državni tožilec g. Sever. Razpravo je vodil okrožni sodnik g. Lenart, prisodniki pa so bili okrožni sodniki gg.: dr. Pečnik, Kolšek, dr. Kovča in dr. Lešnik.

Pohod lačnih na magistrat

Ze večkrat smo čitali v listih o pohodih lačnih delavskih mas na razne centre. So to silno resne zadeve v današnjih časih hude krize in stiske. Če človek nima kaj jesti in kaj obleči in če gleda kako mu od lakote umirajo žena in otroci, je zmožen vsega, tudi najhujšega. Tako žalostno senzacijo smo imeli danes dopoldne tudi v Mariboru, ko je večja skupina brezposelnih in lačnih prišla na magistrat in po deputaciji intervenirala pri magistratnem direktorju g. Rodošku kot predsedniku nadzornega sveta mariborske Borze dela glede izplačila brezposelnih podpor.

Mariborska borza dela izplačuje za določen čas brezposelnim delavcem podporo v denarju. Na val brezposelnih na Borzo dela pa je v zadnjem času silno velik, denarna sredstva pa, ki jih ima na razpolago Borza dela, so razmeroma na potrebe in nujnost zelo pičila. En dan izplačuje Borza dela brezposelne podpore moškim, drugi dan pa ženskam. Ker pa danes dopoldne borza zaradi nepredvidenih zaprek ni mogla izplačati brezposelnih podpor moškim, so ti organizirali pohod na magistrat in se zaradi tega pritožili pri predsedniku nadzornega sveta Borze dela. Ko jim je ta obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, so se gruče brezposelnih mirno razšle.

Omeniti moramo, da je med temi brezposelnimi tudi nekaj takih, ki že vse leto postopajo okrog Borze dela in jim delo ne diši, pač pa hočejo imeti samo denarne podpore. Med njimi je mnoga brezposelnih, ki so se priklatili z dežele in odjedajo milosten košček kruha takim mariborskim brezposelnim delavcem, ki žive v hudi bedi in pomanjkanju in so pomoči in podpore nujno potrebni. Mariborska borza dela ima torej zelo težavno stališče, ker je točna in zanesljiva evidenca, kdo je pomoči potreben in kdo ne, v danih razmerah neizvedljiva.

Kraljica mati pokroviteljica društva za pobijanje raka. Naša kraljica mati je prevzela pokroviteljstvo nad jugoslovanskim društvom za proučevanje in pobijanje raka.

Iz banovinske službe. Premeščena je banovinska sestra pomočnika Ana Bižalova iz državnega Zavoda za zaščitno mater in otrok v Ljubljani k Zdravstvenemu domu v Mariboru.

Nov grob. V Sodni ulici je umrl včeraj popoldne po dolgi in mučni bolezni v soki starosti znani gostilničar Albert Rosenberger. Pokopali ga bodo v petek, 18. t. m. ob 10. uri dopoldne na mestnem pokopališču na Pobrežju. Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujočim preostalim naše sožalje!

Za kraljev spomenik v Mariboru je med drugimi Tezenčani darovala tudi tvornica »Teksta« znesek 100 Din.

10.450 dinarjev za kraljev spomenik v Mariboru so darovali uslužbenci okrožnega sodišča, mariborske jetnišnice, državnega tožilstva in okrajnega sodišča. Lep vzgled, ki mu naj slede tudi drugi!

Terjatve naših izvoznikov. Po pooblastilu finančnega ministra je sklenila naša Narodna banka dati naši uvozniki trgovine nove olajšave na ta način, do bo odkupila klirinške terjatve domačih izvoznikov, ki jih imajo v neposrednih državah.

Obtožence zagovarja 15 mariborskih odvjetnikov, deloma ex offo, in sicer gg. dr. Snuderl, dr. Rapotec, dr. Kukovec, dr. Schaubach, dr. Juvan, dr. Leskover, dr. Gozzani, dr. Kupnik, dr. Tomšič, dr. Veble, dr. Kapus, dr. Kumbatovič, dr. Blanke, dr. Brandstätter in dr. Reisman.

Razprava je trajala včeraj dopoldne do četrta na 13. uro, nadaljevala pa se je od 15. do 19. ure in danes dopoldne od 9. ure. Ker je razprava tajna, ji smejo prisostvovati le najbližji sorodniki obtoženec, proti katerim je državno tožilstvo nabralo precej obtežilnega materiala. Sodba bo javno razglašena najbrže danes popoldne ali pa jutri dopoldne.

Da oživite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

VELIKI VESELJI PESMI - 23. I. - Maribor

Organizacija jugoslovanskega denarnega trga. Finančno ministrstvo želi boljše organizirati jugoslovanski denarni trg potom uspešnejše in racionalnejše koordinacije kreditnih virov. Izboljšati hoče tudi promet kapitala ter reorganizirati ves bančni sistem. S tem načrtom se bavi tudi naša vlada in tvori ta načrt sestavnih del splošnega načrta, ki bo imel bolj elastično kreditno politiko, da bi se pod ugodnejšimi pogoji olajšal razvoj poslov in gospodarskega življenja.

Trije načrti za magdalenske šole. Mestni šolski odbor je razpisal 5.000 Din nagrade za najboljši osnutek načrta za novo meščansko in ljudsko šolo ter mladinsko zavetišče v magdalenskem okraju. Do poteka roka so predložili svoje osnutke samo trije interesi, in sicer: inž. Dev, inž. Vičič in inž. Černigoj. V kratkem se bo sestala žirija pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Lipolda in članov: načelnika mestne gradbene uprave inž. Barana, inž. Jelenc, šolskega nadzornika Tomažiča in šolskega ravnatelja Humeke, ki bo izbrala najboljši načrt in mu prisodila razpisano nagrado.

Nekaj števil iz hiše trpljenja. Lani se je zdravilo v mariborski splošni bolnišnici skupno 11.015 bolnikov, in sicer 5.387 moških in 5.628 žensk. Od teh jih je 57 od stotok ozdravelo, 35 odstotok se je zdravje poboljšalo, 4 in pol odstotka sta zapustila bolnišnico neozdravljeni, umrli pa so 404 bolniki, ali 3,8 odstotka. Na kirurškem oddelku se je zdravilo 3.081 bolnikov, na internem oddelku 2.057, na oddelku pa 1.723, zdravniki so opravili ku za očesne, nosne, ušesne in vratne bolezni 1.114, na oddelku za kožne in spolne bolezni 1.698, na infektivnem oddelku 528, na porodniško-ginekološkem oddelku pa 1.723, zdravniki so opravili 4.700 nevarnih operacij, in sicer na kirurškem oddelku 2.960, na oddelku za očesne in ušesne bolezni 967, na porodniško-ginekološkem oddelku pa 745.

Nalezljive bolezni v Mariboru. V Mariboru smo imeli lani 137 primerov nalezljivih bolezni, ki so pa zahtevale samo tri smrtne žrtve. Najhujše je razsajala davica, za katero je zbolelo 79 otrok; na drugem mestu je bila škrlatinika za katero je obbolelo 32 otrok; na tretjem mestu pa je bil šen, za katerim je obbolelo 22 oseb. — Ostale osebe so obbolele za tifusom in giho. Mestni fizikat torej varuje meščanstvo vseh nalezljivih bolezni in vsega najhujšega.

Statistika z obeh mariborskih sodišč. Pri okrožnem sodišču je bilo lani 1.538 kazenskih razprav, 9 tiskovnih, 46 razprav proti mlajšim mladoletnikom, državno tožilstvo je sestavilo 850 obtožb, civilnih pravnih je bilo 613, meničnih 57, kontradiktornih 156. Deložacij je bilo lani 153, dražb premičnin 178, nepremičnin 74, rubežev je bilo 2765, rubežnih terjatev 2452, izvršilnih predlogov je bilo vloh 10.289, civilnih tožb za terjatev nad 500 Din 3.134, meničnih 177 do zneska 500 Din 491. Pri okrajnem sodišču je bilo vloženih 4.254 kazenskih tožb, nadalje 1493 zapušćinskih tožb, in 705 varstve

nih tožb. Sporazumnih ločitev zakona je dovolilo sodišče lani 26, nespornostnih 37, razveljavilo ni nobenega zakona, neveljavni pa so bili trije.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj pije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesu, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvajajo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pravoslavno bogojavljenje. Pravoslavne vernike obveščamo, da bo v soboto, dne 19. tm. v pravoslavni kapeli služba božja ob 9. uri. Po službi božji bo procesija od pravoslavne kapele na Trg svobode, kjer se bo blagoslovila voda. Dolžnost vseh vernikov je, da se službe božje in procesije udeležijo.

V čitalniški sobi splošne bolnice bo 18. januarja ob 17. uri zdravniški sestanek z demonstracijami, na katerega se vabijo vsi gg. zdravniki iz Maribora in bližnje okolice. Taki sestanki se bodo odslej vršili redno vsaki teden ali 14. dni.

Prijatelji emigrantskega pokreta, udeležite se občnega zbora društva »Nanos« v Mariboru v nedeljo 20. t. m. ob 9.30 uri v mali dvorani Narodnega doma. Podala se bodo važna poročila o delovanju emigracije.

Orkestralni koncert Mariborske mestne godbe, ki bo ta petek 18. t. m. ob 20. uri v veliki unionski dvorani v spomin blagopokojnega kralja Aleksandra I. in v prid mestne Pomožne akcije, bo zanimiv po nastopu mestne godbe in po pestrem, a vseskozi resnem programu: Državna himna, Jenkovo »Kosovo«, Rimski Korsakov »Na grobu«, Smetana »Dalibor«, Beethoven (5. simfonija), Wagner (Rienzi). Posebno mikavost pa bo koncert nudil z nastopom virtuozna na klarinetu: g. prof. Zamole iz Zagreba. Vstopnina, sedeži od 6 do 20 Din, stojišče 3 Din, za dijak 2 Din.

GRAJSKI KINO

v soboto 19. januarja monumentalno veledelo
KLEOPATRA
Največji film prošlosti in sedanjosti v nemškem jeziku. 182

Poziv Slovenskega obrtnega društva. V petek, dne 16. januarja ob 20. uri priredi mariborska mestna godba orkestralni koncert v dvorani »Union« v spomin blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra Žedinitelja in v korist mariborske pomožne akcije. Slovensko društvo v Mariboru toplo priporoča vsemu obrtništvu v Mariboru in okolici obisk tega koncerta.

Tudi državni upokolenci bodo priskočili na pomoč bednim in lačnim slojem mesta Maribora na ta način, da se bodo polnoštevilno udeležili dobrodelnega velikega orkestralnega koncerta, ki ga priredi mariborska mestna godba v petek, 18. t. m. ob 20. uri pod taktirko kapelnika Koudelke v veliki unionski dvorani.

Pevski zbor Glasbene Matice. Za v petek napovedana skupna pevska vaja se zaradi koncerta Mestne godbe vrši danes v četrtek ob 20. uri.

Radio Ljubljana. Spored za petek 18. t. m. Ob 11: šolska ura, 12: slovenske narodne v duetih na ploščah; 12.50 poročila; 13: čas, instrumentalne solističere točke na ploščah; 18: predavanje o verstvih; 18.20: radio-orkester; 18.40: literarna ura; 19: radio-orkester; 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30: nacionalna ura; 20: klavirski koncert; 20.45: slovenske narodne z orkestrom; 21.30: čas, poročila; 21.50: radio-orkester.

Obsojen avstrijski emigrant. Ko so preživljali avstrijski hitlerjevci lani zadnje dneve naše gostoljubnosti, je neke noči vlomil v njihovo taboriščno blagajno v Varaždinu njihov prista Josip Stadler. Pobral je iz blagajne okrog 5000 Din in pobegnil v Maribor, kjer je bil aretiran in izročen sodišču, kot smo že takrat na kratko poročali. Te dni se je zaradi vlomne tatvine zagovarjal pred varaždinskem sodiščem, ki ga je obsodilo na 3 mesece zapore. Po prestani kazni bo Stadler izročen avstrijskim oblastem.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 17. januarja ob 20. uri »Izgubljeni valček«. Red A.

Petek, 18. januarja: Zaprtlo.

Sobota, 19. januarja ob 20. uri: »Od zore do mraka«. Krstna predstava.

Nedelja, 20. januarja ob 15. uri »Štambulska roža«. Znižane cene. Ob 20. uri »Od zore do mraka«.

»Od zore do mraka«, najnovejše delo mariborskega podžupana in književnika R. Golouha, doživi svojo krstno predstavo v soboto, 19. tm. Delo je med novejšimi slovenskimi menda edinstveno po svoji zamitvi, nad vse originalni zasnovi in po svoji morali. Nastopijo samo živali, ki dvigajo vstajo zoper levo, kralja godza ter napoči ob končni oslovi zmagi — vek kopitarja. Zasebna: kobila — Zakrajškova, lisica — Kraljeva, sraka — Gorinškova, pavica — Starčeva, sinica — Barbičeva, jerebica — Savinova, lev — Grom, medved — Gorinšek, osel — Kovič P., konj — Furijan, jastreb — Skrbinšek, slavec — Nakrst. Režira glavni režiser J. Kovič, ki je delo tudi zanimivo insceniral. Nove ženske kostume je izdelal modni atelje O. Neratove. Rezervirajte vstopnice! (Tel. 23-82).

»Štambulska roža« popoldanska predstava po znižanih cenah. V nedeljo 20. t. m. ob 15. uri ponove Fallovo opereto »Štambulska roža«, ki je ena najuspešnejših operet maribor. glasbenega repertoarja. Odlikuje jo zlasti krasna in prav resna glasba. **Veljajo znižane cene.**

Petek 18. I. 1935, Union

Spominski in dobrodelni koncert
MARIBORSKE MESTNE GODBE

Živalske kužne bolezni. V dravski banovini se je po stanju z dne 10. t. m. pojavila svinjska kuga na 8 dvorcih, svinjska rdečica na 10, kuga čebelnih zalege na 4, steklina in mehurčasti izpuščaji pa na 1 dvorcu.

Snrt v kotlu vrele vode. V Šalovcih v Prekmurju se je pripetila te dni tragična nesreča, ki si je zbrala za svojo žrtev 2 leti starega posestniškega sina Frančka Sukiča. V Šalovcih so imeli pri županikovih kolone in sta bila povabljeni tudi zakonca Sukičeva, ki sta vzela s seboj svojega otroka Frančka. Ko so bili domači zaposleni pri delu, ni nikdo pazil na otroka, ki je ostal sam v kuhinji in pri tem padel v kotel vrele vode. Dobil je hude opekline. Poklicali so takoj zdravnika, toda vsa zdravniška pomoč je bila zaman, ker je otrok kmalu nato umrl.

Dve nezgodi. V Krpanovi ulici je padel včeraj popoldne 11letni sin ključavničarja Jože Eberžnik na poledenelih tleh tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Podobna nezgoda je doletela tudi v Mlinski ulici stanujočo občinsko ubogo, 68-letno Marijo Kranjčevico, ki si je pri padcu na cesti zlomila desno roko. Oba poškodovanca sta morala iskati zdravniške pomoči v mariborski bolnišnici.

Napad s soljo, poprom in nožem. Ko se je sinoči v pozni uri vračal iz Košakov proti domu po Tomšičevem drevoredu tovarniški delavec Leopold Kampič, sta mu prišla nasproti neznanca moški in ženska. Nepričakovano je stopil neznanec pred njega, mu vsul prgišče soli in popra v obraz, v brado pa mu je zabodel oster nož. Po napadu sta neznanec in neznanica izgnili v noč, nevarno ranjeni Kampič pa je iskal pomoči na reševalni postaji, odkoder so ga prepeljali v bolnišnico. Sumi, da ga je napadel neki njegov znanec iz maščevanja, ker mu je prevzel dekle.

Tatvina masla. Posestniškemu sinu Francu Grajfonerju iz Korene je danes dopoldne na Glavnem trgu ukradla neznanca, okrog 45 let stara ženska, 5 kg sirovega masla. Tatvino je izvršila tako spretno, da jo je Grajfoner poazil šele, ko že ni bilo nikjer več sumljive ženske, ki se je sukala okrog njegove košare.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 4,4 stopinje C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 8,6 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 12 stopinjah 743, reduciran na ničlo pa 741; relativna vlaga 92; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved: nespremenljivo.

Relejska radio-postaja v Mariboru

DO REALIZACIJE MORA PRITI ČIMPREJ. — NACIONALNA IN KULTURNA VAŽNOST.

Pri nas je prišlo že kar v navado, da se mora pred realizacijo kateregakoli načrta o tem mnogo in preveč govoriti, pisariti in razpravljati. Pri tem nihče ne pomisli na stvar samo, ki je z večnim pregrevanjem postaja neaktualna in nihče ne pomisli na škodo, ki s takim odlaganjem realizacije nastaja. Sicer je res, da pri večini primerov igra najvažnejšo vlogo materialna plat. In na to se tudi premalo misli! Šele ko je zagotovljen za kak načrt denar, potem se naj prične debata o vsem drugem. Sicer je vse skupaj področje mlatenju prazne slame.

O važnosti radija v kulturnem in pri nas na severni meji še posebno v nacionalnem oziru nam ni potrebno govoriti na široko. V kolikor se tega ne zavedamo mi, se tega dobro zavedajo naši sosedi preko meje, ki ne samo da skrbijo za svoj živelj ob meji boljše kakor mi, temveč se prav tako dobro zavedajo važnosti nacionalne in kulturne propagande tudi preko meja. In pri tem jim izborna pomaga radio.

Slovenci smo v Jugoslaviji prvi imeli radio-oddajno postajo. Vendar je bila zgrajena tako in v takem kraju, da dobršen del naroda od nje nima nikake koristi. Ljubljanska oddajna postaja ima pomen skoraj izključno samo za južni del dravske banovine. Sprejem ljubljanske oddaje v severnem delu banovine pa je otežkočen. V kolikor je bila ljubljanska postaja zgrajena v nameri ohraniti stike z neosvobojeno primorsko — je sedaj iluzornost. Italijani so namreč kaj kmalu uvideli »nevarnost« naše propagande po radiu in so tik ob naši meji zgradili svoje oddajne postaje, ki imajo samo en namen: onemogočiti našim zaslužnjem bratom sprejemanje oddaje iz Jugoslavije. Z ozirom na vse navedeno ljubljanska postaja nima onega pomena, kot bi ga morala imeti za ves naš narod.

Kot že omenjeno severni del dravske banovine od ljubljanske oddajne postaje nima nikakih koristi. Vsak radio-amater vam lahko potrdi, da je ljubljansko oddajo pri nas jako težko »vloviti« in če jo je ta spremljana z velikimi motnjami. To pa zaradi tega, ker je severni del banovine v tkz. »mrtvem sprejemnem pasu«. Tako smo navezani zgolj na sprejemanje tujih postaj in od teh se izborna čujeta — Budimpešta in Dunaj! Da pa je oddaja teh dveh postaj v popolni opreki z jugoslovansko miselnostjo in čutenjem, je razumljivo. Prav tako pa so otipljive posledice, ki jih ima ta madžarsko-avstrijska propaganda, ki je v pogostih primerih — tipično šovinistična.

Že takoj po otvoritvi ljubljanske radio-oddajne postaje se je pokazala nujna potreba relejske postaje v Mariboru. To je bilo pred leti in že takrat je bila ta zahteva podprta z vsemogočimi argumenti, stvar pa se še danes ni niti za korak približala uresničitvi. Toliko se je že o tem pisarilo, govorilo, urgiralo, interveniralo

itd. — Saj bi ne rekli nič, ko bi tu šlo za milijonske izdatke! Potrebna vsota pa je tako malenkostna, da je naravnost škandal, da postaje še nimamo in da se merodajni činitelji še do danes niso zavedli kam ta malomarnost vodi.

Kot že omenjeno bi bila za realizacijo relejske postaje v Mariboru potrebna majhna investicija, ker se bi baje v ta namen lahko predelala ena izmed že obstoječih, a neuporabljenih telegrafskih oddajnih postaj, s katerimi razpolaga državna uprava. Sicer pa bi se izdatek kaj kmalu amortiziral, ker bi število radio-

naročnikov gotovo narastlo od dosedanjih 1500 na najmanj 5000. (Če vštete tudi naročnike z detektorji!)

Koristi relejske postaje v Mariboru v nacionalnem in kulturnem pogledu pa se ne da dovolj preценiti. Radio bo postal dostopen tudi revnejšemu sloju, ki bi s cenanimi detektorskimi aparati lahko poslušal slovensko oddajo, medtem ko si sedaj dragih aparatov ne more omisliti.

Glede na dosedanje brezplodno govorjenje in pisanje naš živelj ob severni meji upravičeno in z vso odločnostjo zahteva od merodajnih, da se načrt relejske postaje v Mariboru čimprej uresniči. Za pomoč se naj zainteresira država, po vseh razpoložljivih močeh pa naj prispevata tudi banovina in seveda mariborska občina.

primero razširi, kot se je n. pr. ob tovarni »Splošna« in v Jurčičevi ulici? K prelazu spada tudi električna cestna svetiljka, ki je sedaj preveč oddaljena od železniških zapornic, da se prepereči eventualna nesreča, Bog nam daj srečo, vrag najvzame krizo in občinski odbor naj blagohotno upošteva gornje zadeve, pa bom vsem iz srca hvaležni!

Zimski sport v službi zaštite živali

V Nemčiji — deželi, na katere zglede v gotovih stvareh se tako radi sklicujemo — obstoji do podrobnosti organizirana zaštita živalstva, zlasti krmljenje ptic preko zime. V veliki sili morajo biti na razpolago tudi vlak in vsa prometna sredstva, ki iz mest prevažajo tam organizirane nabave za krmljenje ptic v svrhu porazdelitve tudi po oddaljenih gozdovih za kar se vporablja posebno tudi športniki in brezposelni.

Kako daleč za tem zglede smo še mi! Vendar se je letos že pokazal majhen na predek vsaj na naši Kalvariji. Dočim je namreč to nalogo (krmljenje ptic) to leto stalno oskrboval le en obiskovalec, jih je zadnji sneg privabil že več — med njimi tudi dve znani požrtvovalni dami.

Toda to je le majhen zgled. Potreba po organizirani zaščiti tudi drugih živali pa je še toliko nepokrita tudi v neposredni bližini Maribora. Kako bi bilo treba izvesti zadevno organizacijo zlasti potom zimskega sporta tudi za širšo našo okolico, o tem ob drugi priliki. (Krmlo za Kalvarijo sprejema pisarna »Marstan« oddelka »Vegetarija«, Slovenska ul. 22. dvorišče.)

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor Matica bo imelo svoj 28. redni občni zbor v četrtek 31. jan. 1935. ob pol 20. uri v goraji mali dvorani Narodnega doma. Članski sestanek pa v sredo 23. januarja 1935 ob 20. uri v spodnji mali dvorani Narodnega doma. Bratje, sestre! Vaša dolžnost je, da se občnega zbora in članskega sestanka zanesljivo udeležite. Zdravo, odbor.

Sokolsko društvo Maribor Matica. Smuški odsek. Službena navodila. Odsek priredi v nedeljo 20. t. m. prvi smuški izlet za deco in izlet s sanmi. Zbirališče dece je pri paviljonu v Mestnem parku. Odhod točno ob 14. uri. Povratek ob 16. uri. Vodnici s. Vida Zemljičeva in Tončka Vičičeva. Sokoli, starši, pošijite vsi vašo deco na ta izlet. Zdravo! Smuški odsek.

Sokolsko društvo Maribor I. Uprava sklicuje za soboto 19. januarja 1935. ob 20. uri zvečer v telovadnici inž. podočirske šole (bivše kadetnice) redni letni občni zbor z dnevnim redom po pravilniku. Udeležba vsega članstva obvezna! Starosta.

Sokolsko društvo Maribor II, na Pobrežju obvešča svoje članstvo, da bo letošnji občni zbor v nedeljo 20. januarja 1935. ob 15. uri v dvorani brata Renčija na Pobrežju. Vabimo članstvo in Sokolu naklonjeno občinstvo, da se občnega zbora udeleži. Zdravo — uprava!

Zopet nova politična akcija

USTANOVNI OBČNI ZBOR JUGO SLOVANSKE AKCIJE V MARIBORU.

Sinoči je bil v salonu pri »Novem svetlu« v Jurčičevi ulici že drugi ustanovni občni zbor Jugoslovanske akcije v Mariboru, ker je prvega prepovedala policija. V imenu pripravljalnega odbora je otvoril zborovanje bivši predsednik mariborske podružnice Narodne strokovne zveze g. Tone Bajt. Mimo zastopnika policije in delegata banovinskega odbora Jugoslovanske akcije iz Ljubljane sta bila navzoča tudi bivši predsednik podružnice UJNZB g. Tumpej in bivši poveljnič vitezkih čet NO g. Vojska. Prišlo pa je poslušat zborovanje tudi nekaj radovednežev.

Po otvoritvi je prevzel besedo banovinski delegat, nakar je g. Tumpej obrazložil navzočim program Jugoslovanske akcije in pri tem naglasil, da morajo voditi mariborsko Jugoslovansko akcijo osebe neomačeževane preteklosti, da mora biti nova organizacija zaščitnica delavskega stanu in da ni v njej mesta za gospode v »belih rokavcih«. Sledile so volitve odbora. G. Tumpej je prečital sledečo listo: Za predsednika je bil izvoljen privatni uradnik Rudolf Gejm, za prvega podpredsednika Hultarjev tkalec Maček, za drugega podpredsednika delovodja državnih železnic Dolje Ogriz ek, za tajnika privatni uradnik Marino Kralj, za blagajnika železniški zvaničnik Stanko Tušek, za odbornike pa: delavci drž. železnic Franc Sprah, Fr. Velnar, tkalski mojster Janko Choc, Albin Mrovlje in R. Rožički; nadzorni odbor: Albin Ambrožič, žel. del. Matija Kuder, Ivan Kremžar in odvetnik dr. Irgolič.

Protj tej listi sta glasovala samo dva gospoda, ki ju je nekaj govornik nazval »boljša«. Pri raznoterostih se je oglasil k besedi tudi g. Vojska, ki je omenil, da je postala »Borba« glasilo Jugoslovanske akcije za dravsko banovino.

Tako je torej ubogo mariborsko delavstvo, ki se v potu svojega obraza peha za skromno skorjico kruha, dobilo mimo številnih drugih delavskih organizacij zopet novo, ki ga bo po izjavah gospodov govornikov pripeljala v »boljše čase«. — Zelo dvomimo v uspeh tega gibanja, ker

je vse skupaj poizkus, kakršnih smo v Mariboru že vajeni s strani lastnikov zadnjih škrinjic.

Iz naših predmestnih krajev

Tezenske zadeve in javne želje.

Ako bi ne bilo gospodarske krize, bi bili mi Tezenčani najsrečnejši ljudje v mariborski okolici. Dobili smo železniško postajališče, katero je želela imeti cela naša okolica že nad 20 let. Potniki vstopajo in izstopajo tamkaj v takem številu, kot poleti čebele v panju in iz panja. Saj jih je na dan po sto, tudi do dvesto. Glavni kontingent daje V. (magdalenski) mariborski okraj, ker mu je postajališče mnogo bližje kot glavni kiodvor.

Letos nas je osrečil občinski odbornik g. Lačen tudi s tem, da nam je po nedavno zapadlem visokem snegu dal potegniti po občinskih cestah snežni plug. Občani smo mu za to zelo hvaležni. Prejšnja leta smo si morali preskrbeti to z lopatami sami, ker je baje onj snežni plug, ki ga je imelo Tezno nekda, tudi vzela kriza...

Ako bi nam izposloval občni odsek za razsvetljavo še vsaj 1 električno cestno svetiljko nekako v sredini med šolo in transformatorjem tovarne »Splošna« v Cankarjevi ulici, kjer je po noči zelo temno, bi bilo to v interesu javne varnosti. Sedaj, ko imamo železniško postajališče, kamor prihaja tudi veliko tujcev in jih bo čimdalje več, se bo moralo paziti na to, da bodo vse tje kaj dovodne ulice, kot: Ptujška cesta, Majstrova, Cankarjeva, Gregorčičeva ulica po noči dobro razsvetljene in vedno v brezhibnem stanju. Nekaj gramozna smo to zimo na te ceste sicer dobili, toda premalo. To bo treba spomladati nadoknaditi, in če bo le izvedljivo, ceste z valjarjem temeljito poveljati, kar je zelo potrebno zlasti med postajališčem in med šolo.

Neprijetno je za številne automobile le to, da je Majstrova ulica med železnico in ono gostilno pri železniškem prelazu južno postajališča tako zelo ozka. Ali ni v javnem interesu, da se cesta tamkaj

Yo Hans Rösler:

Stave

Če vse drugo že nič več ne pomaga in vas začena družba smatrati za dolgočasnega pusteža, se zatecite k veselim stavam. Tu jih je nekaj:

Trije udarci na glavo. »Pripravljen sem,« recite, »plačati tisoč dinarjev onemu, ki se splazi pod mizo, se opre tam spodaj z glavo ob ploščo in vzdrži tri udarce na mizo.« Žrtev se kmalu sama ponudi. Izberite najdebelejšo. Debeluhar se spravi pod mizo. Že to je prizor za bogove Debeluhar se prime za mizne noge in opre glavo ob mizno ploščo. »Pripravljen,« pravi debeluhar pod mizo. Zamašete z vso silo. Debeluharju zagrm v lobanji. »Prvi,« recite. »Sedaj pride drugi,« meni debeluhar. Udarite drugič. Še silneje. »To je bil drugi,« zaječi debeluhar. »To je bil drugi,« odvrnete, potem ne rečete nobene več. Se ne brigate za mizo ne za debeluharja. Le pomenkujte se s tretjimi osebami o tem in onem. Gre ste v sosedno sobo. »Hej!« zavpije pod mizo. »kdaj pride končno tretji udarec?« — »Jutri zjutraj,« odgovorite, »če vstra-

jate dotlej tam spodaj, ste dobili stavo.«

Deset gumbov: »Gospoda,« začnete, »stavim, da sem sposoben kakšnemu gospodu v eni sami minuti odrezati 10 gumbov in jih spet priti. Kdo meni, da ne?« — »Koliko znaša stava?« — »Kovača; ne, preveč vas nočem oropati.« Nekateri se prijavijo. Izberite si najodličnejšega moža, ki ima korektnost v najemu. Oborožite se s škarjami in šivanko, v katero vtaknete nit. Odlični mož držji uro v roki: »Začnimo!« ukaže. S škarjami mu divje odstriže tri gumbe na sukni, potem pet na telovniku in še dva gumba na hlačah. Gumbi se skotalijo po sobi. Potem pograbiše šivanko in nit, iščete prvi gumb. »Koliko je že?« vprašate razburjeno. Zmagoslavno vam bo naznanil odlični mož: »Še pol minute.« — »Kako? Samo še 30 sekund?« in obupano povese roko s šivanko in nitjo. »V tako kratkem času ne zmorem več. Zelo mi je žal. Stavbo sem izgubil. Tu imate kovača.« Korektni gospod bo tekal ves večer brez gumbov naokrog in z njim boste imeli še mnogo zabave.

Koščeni gumbi: »Sugestija ne vpliva samo na ljudi,« razkladate, »tudi mrtve

stvari so ji podrejene. Opozorjam na tukanje na mizico. Gospod tam ima na primer koščene gumbe na svoji sukni. Koščeni gumbi se dajo uporabljati za izvršten poizkus. Rad vam to dokazem. Trikrat grem z roko preko gumbov, nato se gospod odstrani. A obvezati se mora, da se gumbov ne bo več dotaknil. Najbolje bo, če drži roke v žepih. Ko spet vstopi, ne bo imel več gumbov na sukni.« Vse ugovarja. Začnete. Z roko greste trikrat čez gospodove gumbe in ga odvedete v sosedno sobo. Vrnete se. Zaprete vrata. Buljite nekaj minut v kljuko. »Pridite,« zapoveste nato trdo. Gospod vstopi. »Dobil sem,« si ogleduje trebuh in odkrije svoje gumbe nedotaknjene. »Kako pa?« — »Saj ste rekli, ko se vrnem, ne bom imel več gumbov na sukni.« — »To je res. Koliko gumbov ste pa imeli, ko ste odšli?« — »Štiri.« — »In sedaj?« — »Tudi štiri.« — »No, torej, kaj govorite! Ali imate sedaj morda kakšen gumb več na sukni?«

Požirek iz zaprte steklenice: »Pripravljen sem, da napravim požirek iz zaprte steklenice.«

»To bo spet kakšna prevara.«

»Nobena prevara. Dajte mi trdno zamašeno steklenico. Če želite, je lahko tudi zapečaten.«

»In vi boste pili iz nje, ne da bi jo odprli?«

»Pil bom, ne da bi jo odprl.«

Prinese steklenico. Slučajno je v njej rdeče vino.

»Iz te steklenice hočete piti?«

»Prav iz te. Rdeče vino seveda, ker je steklenica z rdečim vinom.«

Stava se sklene. Vzamete steklenico, buljite dolgo v zamašek. Potem pobesite roko. »Trenutek, prosim,« prekinete, »ne vem, kaj je v steklenici. Gotovo imate še steklenico tega v kleti. Prosim, ali bi mi dali vino najprej okusiti?« Željo vam izpolnijo. Napravite tri požirke, potem odstranite kozarec.

»Sedaj pa se bo zgodilo.« Vse gleda napeto. Vzamete prvo, zamašeno steklenico, jo obrnete navzdol, potočite iz druge odprte steklenice malo vina v spodnjo vdolbino zamašene steklenice in napravite tako požirek iz zaprte steklenice.

»In vendar je bila prevara!«

»Naravno, ali sem morda kakšen čarovnik?«

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Smrt vas je prehitela, ničesar več mi ne morete povedati, kar mi ni že znano.«

ILIV.

Tedni so minili, preden je Byrd razložil umetniku, zakaj je začel sumničati lepo Jenny Rogersovo. Veselje, s katerim je sprejela vest o smrti Montellija, se mu je zdelo pretirano, vendar ga je po daljšem presojanju smatral za naravni izraz veselja, če se kdo oprusti nevarnega sovražnika. Tedaj mu ni pripisoval še nikakega pomena, dokler ni našel lističa v votlem noževem ročaju, ki je bil uvidno namenjen signorini, ko je Montelli vrgel orožje proti njej.

Bralcu je vsebina pisma že znana; bil je tisti, ki ga je gospodična Rogersova dobila v roke na tako skrivnosten način ob sprejemu pri gospodični Aspinwallovi. Sicer ni imenoval nikogar, toda Byrd je vendar sklepal, da je navidezno nedolžna deklica v nekaki zvezi z zaroto. Dokazov ni imel, in razmerje deklice do drugih je zahtevalo vse možne ozire od

njegove strani. Zato ni nastopal proti njej, dal jo je le strogo opazovati.

Njegova razsodnost in spretnost ga nista privedli do zaželjenega uspeha. Sicer se je prepričal, da ima mlada dedinja razne obveznosti, ki jo ovirajo, da bi prosto razpolagala s svojim premoženjem, a smrt Montellija ni popolnoma izbrisala sled za ono pustolovko, kateri na korist se je sprva pripravila vsa zarota, mu je napravila iskanje resnice za enkrat nemogoče. Šele ko ga je Degraw spravljal na misel, da sta frizerka gospodične Rogersove in Portugizinja ena in ista oseba, je začel upati, da razreši uganko. Komaj jo je aretirjal, je nevarno zbolela, da je bilo nemogoče jo izpraševati. Kmalu nato je umrla, ne da bi besedo izustila, s katero bi koga osumila. Vendar ni obupal po tolikem razočaranju. Nasprotno, porabil je smrt Portugizije, da se prepriča, če je sum proti Jenny Rogers opravičen ali ne. Deklico, ki je bila v službi policije, je poslal kot frizerko v njeno hišo s poveljem, da ji naj sledi v družbo k gospodični Aspinwallovi in ji tam izroči tajinstveni listek, ki ga je našel v ročaju Montellijevega noža. Tam je bil pričujoč in videl je grozo gospodične Rogersove ob sprejemu listka in takoj nato njeno burno veselje nad vestjo o smrti

Portugizije. Moralčno je bil prepričan, da je res v neposredni zvezi z obema hudodelcema in se je čutil popolnoma upravičenega, da posvari umetnika in povzroči, da se ogiblje bližnje dedinje, dokler se položaj popolnoma ne razjasni.

Njegovi ugovori so bili tako resni, da je Degraw obljubil teden dni čakati, preden se sestane z gospodično Rogersovo. Ljubezen pa je premagala vse premisleke; umetnik ločitve ni prenesel, Byrd je dokazal, da njegova izvoljenka ni ona dobičkaželjna ženska, kakor jo sodi Byrd, drugače bi se ne odločila, pustiti njemu na ljubo vse bogastvo.

Tega dejstva, spolne nesebičnosti, si Byrd v trenutku ni mogel razložiti, njegov sum je odnehal.

Pa niti dan še ni minil, ko se je že bridko kesal. Pripeljali so na policijo neko žensko, ki se je kmalu izkazala za Annetto, sestro one Portugizije. Degraw iz Cleavelanda jo je pustil zapreti, ker je sumil, da mu je ukradla iz zaprtega kovčega pismo velike važnosti. Ker je bila njegova perica in so našli pri njej ponarejene ključke, so mislili, da je sled prava. Pisma pa niso našli pri njej, vrgla ga je na cesti v stran, ko je opazila, da jo policija zasleduje.

Kljub temu se je posrečilo jo pripraviti do tega, da je popolnoma vse priznala. V navzočnosti pustolovke, ki so jo tedaj še ob pravem času ujeli, je opustila svoj upor in razjasnila Byrdu zadnje nejasnosti in natančno poročala o zaroti in koliko je bila udeležena nesrečna pevka. To se je zgodilo istega dne, ki je bil določen za Degrawovo poroko, ako bi gospodična Rogersova sama ne opustila nadaljnje boja in se vdala v usodo, ki je tako neizprosno preganjala.

Jenny Rogersova je mrtva, toda za oba Degrawa ima življenje še marsikatero na do. V neki hiši v New-Yorku naide umetnik uteho za svojo bol pri besedah plemenite dame, ki postane nekoč varuh njegovega ognjišča. V staromodni hišici onstran Štirinajste ceste pa stanuje veselo bitje, katerega ime pač vzbuja boleštne spomine, ki pa postane nedvomno dedinja Delancyjevih milijonov.

Bogastvo Virginiji Rogersovi ni prineslo sreče, niso ji bili stalno prisojeni. Če jih pa roka ljubezni odda vnovič, jih ne dobi nihče drug, kakor dražestna Janetta Rogersova. S tem imenom imenujeta oba Degrawa mlado učiteljico.

KONEC.

Nekaj zanimivih ameriških zakonov

STARE KURIOZITETE, KI SO POZABILI NANJE REFORMATORJI AMERIŠKE ZAKONODAJE.

Vsaka Zedinjenih držav Severne Amerike ima svojo zakonodajo in so mnogi zakoni bili izdani že pred davnimi leti, pa so še danes veljavni, mnogo med njimi pa je že zastarelih. Tudi imajo države Severne Amerike take zakone, ki se zde nam prav smešni.

Tako je v Newyorku pred kratkim nastalo pravo vznemirjenje, ko je neki človek popolnoma po naključju privlekel na dan iz starih arhivov zakon, po katerem je strogo prepovedano igranje goifa ob nedeljah. Zaradi tega so igralci goifa v Newyorku v veliki zadregi, ker si niso popolnoma na čistem, da bi jih ne pozval na odgovornost kak sodnik. Dognali so namreč, da je ta zakon še vedno veljavni.

Bolj zanimiv pa je zakon, po katerem so prepovedane vse konjske dirke v okolišju ene milje okrog mesta. V Pensilvaniji je strogo prepovedano streljati pri serenadah. V Michiganu je še danes v veljavi zakon, ki predpisuje, da se sodne razprave ne smejo vršiti po gostilnah. V tej državi je tudi še vedno veljavni zakon, po katerem se kaznuje prav vsakdo kot hud zločinec, če razdružita Indijanca. Zanimivo pa je to, da Indijancev v tej državi sploh ni več. V državi Idaho je prepovedano loviti ribe na konju. V Severni Dakoti mora biti oddaljena vsaka oseba, ki ni dovršila 15 let, najmanj 10

stopinj od vlaka, če ni v spremstvu svojih staršev.

V državi Chio strogo kaznujejo vsako tako tipkarico, ki bi pripovedovala tretji osebi, kar ji je diktiral njen šef. V Zahodni Virginiji ne sme dati zdravnik nobeni ženski omamnega sredstva, če ni prisotna še tretja oseba. V Severni Karolini je v veljavi zakon, da morajo biti po hotelskih sobah oddaljene postelje najmanj dva koraka druga od druge, pa četudi spi na njih zakonski par. V državi Maryland so šele pred kratkim ukinili zakon, po katerem ne smejo duhovniki podkupovati železniških uslužbencev in hotelskih vratarjev zato, da bi jim dovažali pare za poroko.

V Južni Karoliniji ima na primer vsak potnik pravico vzeti v svoj kupe toliko otroških vozičkov, kolikor mu je volja. V Georginiji pa strogo kaznujejo vsakega zdravnika, ki ga pacient obtoži, da je z njim grdo postal. V tej državi je v veljavi še danes zakon, da mora nadzirati vsako kopalniško plažo poseben nadzornik, oblečen v rdeč kopalni kostum. V Washingtonu je v veljavi zakon, ki prepoveduje avtomobilistom vožnjo po javnih cestah, če imajo v naročju tretjo osebo. V nekaterih ameriških državah pa je celo prepovedano pod hudo kaznijo javno jesti — kače, škorpiljone in ostrige.

Iz zakonskega trikota.

Neki Zagrebčan je zasledil svojo ženo na krivih poteh in takoj vložil tožbo proti njej in njenemu ljubimcu, zahtevajoč odškodnino. Odvetnik mu je sicer odsvetoval tožbo, toda razočarani mož je vztrajal in zahteval 10.000 Din. Pri razpravi je odvetnik izjavil, da bi njegov klient ne preganjal svoje žene in ljubimca, če bi se vsaj na ulici spodobno obnašala, tako pa ubija njegova žena s svojim nespodobnim obnašanjem vse njegove spomine na prejšnjo srečo. Deset tisoč dinarjev, ki jih mož zahteva, je samo cena za onemogočen spomin. Ko je to slišal ljubimec, je skočil pokonci in zaklical: »Gospod sodnik, drage volje plačam kar zahteva gospod, toda, da bi on pogreval spomine svoje stare sreče, tega pa ne plačam.«

Štirideset let za židovi norišnice.

Pred dnevi je bil izpuščen iz neke norišnice blizu Rima 62-letni Antonio Straheli, ki je preživel za zamreženimi okni norišnice 40 let. Zdravniki so smatrali njegovo bolezen za neozdravljivo, lani pa se mu je nenadoma obrnilo na bolje in je okrog Božiča popolnoma ozdravel. Debelo je gledal ubogi norec, ko je prišel v svobodo — fašistični svet.

Židi se sele.

Združenie cionističnih revizionistov je imelo te dni v Krakovem svojo svetovno konferenco. Znani židovski časnikar dr. Wolfgang Weisl je na tej konferenci naglasil, da se bo v bodočih treh letih preselilo iz Poljske in Romunije nad pol milijona Židov v Palestino. Tudi je predlagal, naj bi združjenje zaprosilo poljske, romunske in druge oblasti držav male antante, naj bi po svojih močeh pomagale pri organizaciji te selitve Židov.

Grobovi, ki govore.

Zadnje čase je bila v Chicagu moda, da so v nagrobne spomenike na pokopališču vzdali gramofone s ploščami, na katerih so bile ponavadi zadnje besede pokojnika. Ko so žalujoči preostali prišli na pokopališče in navili gramofon, so se s solzami v očeh spominjali dragega pokojnika. Ker pa je bilo takih »govorečih« nagrobnih spomenikov vse polno na pokopališču, so policijske oblasti prepovedale to modo. Ob nedeljskih popoldnevih je bilo na pokopališču tako buča nje in tak hrup, da so človeka bolela ušesa, in to je pripravilo policijo do tega, da je prepovedala to ameriško norijo.

Anekdota.

Pred kratkim je zadel neki nemški trgovec, ki je bolehal na srcu, glavni dobitnik v loteriji. Te sreče se je zelo radovala njegova družina, vendar pa se je zelo bala, da ne bi zadela trgovca srčna kap, ko mu bodo sporočili veselo vest. Zato so domači prosili hišnega zdravnika za nasvet, kako naj sporoče gospodarju veselo vest. Zdravnik ga je poklical k sebi in ga vprašal, kaj bi storil, če bi zadel v loteriji 500 mark. Kupil bi novo srečko, je odgovoril trgovec. A kaj bi storil, če bi zadel 10.000 mark; kupil bi radio, je bil odgovor. Kaj pa bi storil, če bi zadeli glavni dobitnik milijon mark? Polovico bi takoj izročil Vam, dragi gospod doktor, je odgovoril trgovec. — Zdravnik je na široko odprl oči in se zgrudil mrtev na tla. Zadela ga je — kap.

Muzej bacilov.

Kakor poročajo, bodo prihodnje dni odprli v Londonu muzej bacilov. V muzeju bo popolna zbirka bacilov, škodljivih in neškodljivih. Ker pa so bacili tako majhni, si jih bodo obiskovalci muzeja lahko ogledali s pomočjo mikroskopa; pa na slikah, kjer so po 500krat in celo tisočkrat povečani.

Predrago je.

»Čemu se jočeš, ljuba ženka?«
»Oh, tega ti ne morem povedati.«
»Zakaj ne?«
»Ker je predrago ...«

Sport

Prvenstvo MZSP v skokih. Ugodne snežne razmere letošnje zime so zopet poživile v Mariboru skakalni sport. Čeprav je v pretekli sezoni nastal v tej panogi mal zasto zaradi neugodnih snežnih razmer, zato se je letos tem intenzivnejše začelo s sistematičnim vežbanjem. Skakalnico vsak dan pridno pripravljajo, urejujejo in izboljšujejo. Na že stlačeno snežno plast se nanašajo nove snežne plasti, tako da bo obvarovana pred vsakim »južnim« presenečenjem. Mariborski skakalci so letos v jako dobri formi ter je pričakovati med njimi in ljubljanskimi oz. gorenjskimi tekmovalci jako oster boj. Preskrbljeno je za dovoz gledalcev ter bo v ta namen postavilo mestno avtobusno podjetje več vozov v promet, ki bodo vozili od Glav. trga v Bečnavo in nazaj. Vsi tekmovalci naj se zglasijo v Mariboru pri tajništvu MZSP v trgovini Stojec najkasneje do sobote. V nedeljo pa pri vodstvu tekme v Aljaževi sobi hotela »Orel« ob pol 11. uri.

Zimsko sportni odsek SPD v Slovenjgradcu priredi na klubski dan 20. januarja 1935 ob 15. uri po svoji novi postojanki na Kremžarijevem vrhu (1161 m) klubsko tekmo (proga 7 km, mešana). Start in cilj na koči; za člane tekma obvezna, nečlani vabljivi. Obiskovalci se opozarjajo, da je smuka ugodna, koča pa stalno oskrbovana.

Lokal

LOKAL
za trgovino ali malo obrt oddam Stritarjeva ul. 5. 199

Prodajam

PRODAM KRAVO.
molzi dnevno 7 do 8 litrov mleka, za ceno Din 350.—, Vprašati Barič. Tezno, Matistrova ul. 24. 203

DOBRO STARO VINO 1932.
od 5 litrov naprej toči Sek. Meljski hrib. Liter po Din 8. 200

Stanovanje

TRISOBNO STANOVANJE.
novo preurejeno, s kopalnico oddam. Ciril-Methodova ul. 18, vrata 9. 212

STANOVANJE.
soba in kuhinjo, oddam. Stundenc, Jurčičeva ul. 93. pri gozdu. 206

STANOVANJE.
eno, dvo in trisobno v novih in starih hišah oddam. Maribor. Smetanova ul. 59, pritišče. je. 169

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

GOSPODA
sprejem na stanovanje in dobro hrano. Frankopanova ul. 23. 201

Sobo odda

SOBO.
lepo, poseben vhod, za dve ali eno osebo, oddam takoj Stritarjeva ul. 5/1. 198

Spomnite se CMD

Službo dobi

NATAKARICO.
spretno, mlado, pridno sprejme Vicel, Gosposka 5. 210

TKALNICA V MARIBORU
sprejme takoj 10 prvovrstnih tkalcev za barvano blago. — Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja poslati na upravo lista pod št. »Perfekten tkalec«. 204

Potrti od neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je naš nepozabni soprog, oče in stric, gospod

Albert Rosenberger

16. januarja mirno v Gospodu zaspa.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, 18. januarja ob 10. uri iz mrtvašnice na pokopališče na Pobrežju.

Maribor, Tropofel, dne 17. januarja 1935.

213 Zalujoči ostali.